

פ ר ט י כ ל מט. 2/3.

מישיבת ועדת החוקה, חוק משפט
ירושלים, יום ה' כז" באב תש"י - 10.8.50

חברי הועדה הנוכחים: ג. ניר - היו"ר
י. בדר
י. לם
א. לנקין
י. קליבנוב.

מוזמנים: שר המשפטים פ. רוזן
ח. וילקנפלד - המשנה ליועץ המשפטי
ה' גורניצקי - משרד המשפטים.

הישיבה נפתחה בשעה 14.40.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר נ. ניר:

מדוע אנחנו צריכים לעבוד תמיד תחת לחץ
מבלי לדעת לפני כן מה יהיה בישיבה?

א. לנקין:

על השאלה הזאת לא אענה לך כרגע, אבל אענה
לך על זאת באופן פרטי, בהזדמנות. היום

היו"ר נ. ניר:

העניין הוא זה: צאה אלי משלח מטעם שר המשפטים עם מנהל בנק אנגלו-
פלשטינה, מר הופיין, והסבירו לי כי העניין דחוף מאוד. העניין נוגע
לחוק החברות. קודם כל, עלינו להסכים בינינו לוותר על הקריאה הראשונה
בכנסת, לעבור עכשיו על החוק, ואם לא תהיינה הסתייגויות, נוכל להביא
את החוק לקריאה שלישית עוד היום.

ההצעה נחקבלה

חוק לחיטון פקודת החברות

אולי שר המשפטים יסביר לנו את מטרת החוק

היו"ר נ. ניר:

ישם כמה מפעלים שנוסדו בתקופת התנועה

שר המשפטים פ. רוזן:

הציונית, כגון הקק"ל, אוצר הישוב, אפ"ב

כל המפעלים האלה ידועים לנו ותופסים מקום מרכזי בחיי הישוב, אבל

שר המשפטים פ. רוזן:

מבחינה פורמאלית משפטית, החברות האלה הן חברות נכריות, מפני שכולן התאגדו באנגליה. עם הקמת המדינה התעורר הרעיון אצל החברות האלה להתנער מהנכריות הפורמאלית הזאת ולהפוך לחברות ישראליות. לעשות זאת באופן מוחלט כפי שזה מוצע בחוק זה, ז"א שהחברה הישראלית באמה תבוא במקום החברה הנכרית האנגלית, לא ניתן לפי פקודת החברות, בלי תיקונים באותה הפקודה. אם נקח את הדוגמא של אפ"ב, שאיננו הראשון ללכת בדרך זאת, אזי תתאגד כאן חברה חדשה או בשם "בנק לאומי" או בשם "בנק מרכזי" או כל שם אחר, והיא תקבל על עצמה את כל המפעל של אפ"ב, זכויותיו וחובותיו. זוהי מטרת החוק הזה.

סעיף 1.

"פקודת החברות תחוקן כך:

אחרי סעיף 119 יבוא סעיף זה:

119. א. (א) באה חברה נכרית הרשומה בישראל על פי פקודה זו (בסעיף זה - "חברה נכרית") לידי סידור עם חברה כמשמעותה בפקודה זו (בסעיף זה - "חברה ישראלית" להעברה כל מפעלה, עסקיה, רכושה והתחייבויותיה לחברה הישראלית - רשאות שהי החברות לפנות לבית המשפט בבקשה בדרך המרצה, למתן צו המאשר את הסידור. היתה החברה הנכרית במצב של פירוק עסקים - רשאי המפרק ביחד עם החברה הישראלית לפנות לבית המשפט כאמור."

הסעיף נחקבל.

סעיף (2)

"הודעה על הגשת בקשה לפי סעיף קטן (1) ועל מועד שמיעתה תפורט ברשומות ובעתון יומי אחד בישראל ובעתון יומי אחד בארץ בה תתאגדה החברה הנכרית שנקבעו על ידי בית המשפט, במועד בנוסח ובאופן שבית המשפט קבע. בית המשפט יקבע בהודעה את המועד והאופן של הפניות על פי סעיף קטן (4).

הסעיף נחקבל.

סעיף (3)

"היועץ המשפטי לממשלה ישראלי יהיה צד בכל בקשה שהוגשה לפי סעיף קטן (1).

הסעיף נחקבל.

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
10.8.50.
חוק לחיקון פקודת החברות.

סעיף (4)

"אדם שיש לו ענין בדבר, המוען כי הסידור איננו מתקבל על הדעת, או שהסידור עלול לפגוע בזכויותיו, רשאי לפנות לביה המשפט, באופן ובמועד שביה המשפט קבע; וביה המשפט לא יתן צו לפי סעיף זה, אלא לאחר שנתן לכל אדם כזה הזדמנות להשמיע את דברו."

לאיזה ביה-משפט צריך לפנות?

י. קליבנוב:

(ח. וילקנפלד: המחוזי). האם אפשר לפנות

לכל ביה-משפט?

לפי המצב המשפטי הקיים יש לביה-המשפט

ח. וילקנפלד:

המחוזי בירושלים סמכות בעניי חברות.

סמכות זאת יכולה לציות לביה-משפט מחוזי אחר, אם היא הוענקה לו בצו. בחקופת הנציב העליון, סמכות כזאת הוענקה לכל ביה המשפט המחוזיים, אבל יש החלטה של אחד מבתי המשפט, שאין זה גורע מהסמכות של ביה המשפט המחוזי בירושלים, אשר ממשיך להיות בעל הסמכות בענין זה.

הסעיף נחקבל.

סעיף (5)

"נוכת ביה המשפט כי -

- (א) רכוש החברה הנכרית נמצא, כולו או רובו, בישראל;
- (ב) שר המשפטים העיד, כתעודה בחתימת ידו, שאישור הסידור יש בו ענין לכלל;
- (ג) הסידור מתקבל על הדעת ומן הדין הוא לתת את הצו המבוקש,

יתן ביה המשפט צו המאשר את הסידור."

מה פירוש "מן הדין הוא"? מדוע לא

י. קליבנוב:

לכתוב "מן הנכון".

אני מציע למחוק בכלל את המלים האלו.

היו"ר נ. ניר:

הכוונה היתה לחכות את המושג האנגלי

ח. וילקנפלד:

המופיע בחוק החברות.

הסעיף נחקבל.

סעיף (6)

"ביה המשפט רשאי, אם בחוך הצו ואם לאחר מתן הצו, לתת הוראות בנוגע לענינים הבאים, צולם או מקצתם:

- "(א) שמירה על זכויותיו של כל אדם שפנה לבית המשפט על פי סעיף קטן (4) בטענה כי הסידור עלול לפגוע בזכויותיו;
- (ב) הקצאה או הקצבה על ידי החברה הישראלית של מניות, אגרות-חוב או טובות-הנאה דומות בחברה הישראלית אשר על פי הסידור עם החברה הנכרית צריכה החברה הישראלית להקצותן או להקציבן למישהו או בשבילו;
- (ג) חיסול החברה הנכרית בישראל מבלי להזדקק לפירוק עסקים;
- (ד) כל דבר או ענין אחר הנראה בעיני בית המשפט כנחוץ או כמועיל לשם ביצוע הסידור."

י. קליבנוב:

בסעיף-קטן (א) מדובר רק על אדם

אשר פנה לבית-המשפט. לדעתי, או שעלינו

להגיד: שמירה על זכויותיהם של אנשים שיכולים להיות מעונינים בדבר הזה; או, אם מדובר על שמירה על זכויותיהם של אנשים שפונים לבית המשפט בטענה, צריך לאמר, שזה רק במקרה שביח המשפט מצא כי יש לשמור על זכויותיהם.

ח. וילסנפלד:

בשאלתך שתי נקודות: הבטחת זכויות

של אנשים בכלל, גם של אלה אשר לא

פנו לבית-המשפט; ומה מצבם של אלה שפנו לבית-המשפט.

התשובה לשאלתך הראשונה היא שצו כזה לא יינתן בכלל אלא אם בית המשפט משוכנע כי הסידור מחקבל על הדעת, שמוחר לתת את הצו ושבאמת כל המפעל עבר לרשות החברה החדשה. ז"א, ההנחה היא שבדרך כלל, זכויותיהם של כל האנשים המעונינים, מוגנות ומובטחות. בכל זאת, אם מישהו ירצה לבוא בטענה שבמקרה הספציפי שלו זכויותיו עלולות להפגע, אנחנו נותנים לו רשות לפנות לבית-המשפט ולהשמיע את טענותיו.

התשובה לשאלתך השנייה היא: אנחנו נוחזי

לבית המשפט סמכות, לא חובה, לתת הוראות לשמור על זכויותיו.

הסעיף נחקבל.

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
10.8.50
חוק להיגן פקודת החברות.

סעיף (7)

"נחן בית המשפט צו לפי סעיף זה, הרי מהיום שנקבע בצו באה החברה הישראלית לכל דבר וענין, וללא הפסק, במקום החברה הנכרית, כאילו שתי החברות היו זכות; ומבלי לפגוע בכלליות האמור:

- (א) כל המפעל, העסקים, הרכוש וההתחייבויות של החברה הנכרית עוברים לחברה הישראלית ומוקנים לה;
- (ב) כל החוזים וההתקשרויות, בין אם ניתנים להעברה או לא, נמשכים בחקפם כאלו החברה הישראלית היא צד להם במקום החברה הנכרית;
- (ג) כל משא ומתן משפטי תחלוי ועומד בשמה של החברה הנכרית או נגדה נמשך בשמה של החברה הישראלית או נגדה כל פסק דין, צו או התלטה שניתנו נגד החברה הנכרית או לזכותה, רואים אותם כאילו ניתנו נגד החברה הישראלית או לזכותה;
- (ה) בכל מסמך, חוזה או התקשרות, בין אם החברה הנכרית היא צד לו או לא, בא שמה של החברה הישראלית במקום שמה של החברה הנכרית.

הינו"ר נ. ניר: בסעיף קטן (א) כתוב שההתחייבויות עוברות

לחברה הישראלית. אני פושב שצריך להיות

"ההתחייבויות עוברות עליה".

ח. וילקנפלד: זוהי שאלה לשונית.

שר המשפטים פ. רוזן: אני חושב שזה ברור.

י. לם: אני חושב כי עלינו לעמוד על כך שתהיה

מחיקה חיכף ומיד. לפי סעיף 236 של

החוק, יש סכנה שאח"כ יבלבלו את המות ויסתטו כספים. מכיון שהדבר הוא

בענין ציבורי והוא מקבל את אישור שר המשפטים, ומכיון שהשינוי

הוא רק שינוי של שם ולא של החברה עצמה, אני חושב כי עלינו להגיד

שהמפעל עושה מחיקה והסעיף הנ"ל אינו חל עליו.

שר המשפטים פ. רוזן: אני חושב שהחשובה לכך נמצאת בסעיף 7

בו כתוב כי החברה הישראלית באה במקום

החברה הנכרית. פירוש הדבר שיש צורך למחוק, כי אין יכולות להיות

שתי חברות.

ח. וילקנפלד: אני מציע שבגמר הישיבה נשב ד"ר לם ואני,

ואם שנינו נגיע למסקנה כי הדבר הזה

מובטח, הסעיף ישאר כפי שהוא. אם נראה צורך להוסיף משהו - נוסיף.

הרי הכוונה מקובלת על כולם.

רל.

הצעת ח. וילקנפלד נתקבלה.

סעיף 7א

היו"ר נ. ניר: אולי נמסור לכם גם את סעיף 7א (ב)?

י. בדר: עלי לאמר כי אני חושב שצריך להעביר את החוק בצורה זאת, ואם משהו יתעורר

אח"כ, נתקן זאת.

היו"ר נ. ניר: ברור שלא התעמקנו בחוק זה, אבל הממשלה אשמה בכך.

ח. וילקנפלד: כדי להקל במקצת על מצפונם של חברי הועדה אני רוצה לאמר כי ההצעה הזאת הובאה בפני ועדה של מומחים, אנשים היודעים חוק. אבל לא רק זאת: כפי שידוע לי הבנק העביר את ההצעה הזאת לחוות דעתו של הלורד היוחן, וגם הוא העיר כמה הערות שכללנו אותן בחוק החוק.

סעיף (8)

"שר האוצר רשאי, בהוראה כללית או מיוחדת, לפטור כל העברת רכוש או מחייבות, כל תיקון של רישום, וכל פעולה אחרת הנעשית עקב צו שניתן על פי סעיף זה - מכל מס, אגרה או תשלום אחר, כולו או מקצתו, המשתלמים למדינה או לרשות מקומית."

הסעיף נתקבלה.

סעיף (10)

"ניתן צו על פי סעיף זה, חדאג החברה הישראלית להגשת העתקה משרדית מהצו לרשם החברות אישא בחוך שבעה ימים מיום מתן הצו. עברה החברה על הוראה זו, דינה - קנס עד חמש לירות לכל יום שבו נמשכת העבירה; וכל מנהל עסקים, מזכיר או פקיד אחר של החברה המרשים בידועין את העבירה, דינם כדין החברה, כאמור."

י. קליבנוב: אני מתנגד למלה "חדאג" החברה.

מדוע מדובר פה על העתקה משרדית?

בדרך כלל רושם החברות דורש העתקות מאושרות.

ח. וילקנפלד: אני מודה כי הביטוי "חדאג" אינו כל

כך מוצלח. במקום "העתקה משרדית"

צריך להיות "העתקה מאושרת".

הוחלט: במקום "חדאג" תבוא המלה "תגשים";
במקום "העתקה משרדית" תבאנה המלים
"העתקה מאושרת".

הסעיף 10 נתקבל. בתיקון נים הנ"ל.

סעיף (9)

"החברה הישראלית תפרסם את צו בית המשפט ברשומות, ובעתון יומי אחד בישראל ובעתון יומי אחד בארץ בה נתאגדה החברה ~~אצות~~ הנכריה, שנקבעו על ידי בית ~~אצות~~ המשפט במועד שביח המשפט קבע".

הסעיף נתקבל.

סעיף (11)

"בסעיף זה כולל הביטוי "רכוש" כל רכוש, זכות מוחזקת או ראויה, טובת-הנאה, כוח או סמכות מאיזה מין שהוא;
והביטוי "התחייבויות" כולל כל התחייבות, קיימת או ראויה, וכל חובה שהיא; וכל זאת בין אם הרכוש או ההתחייבות ~~א~~ ניתנים להעברה ובין אם לא".

שר המשפטים מציע להגיד במקום "כח" -

ת. וילקנפלד:

"הרשאה".

הוחלט: לכלול בסעיף גם את המלה "כוח" וגם את המלה "הרשאה".

מוסכם ששר המשפטים ירצה על החוק בקריאה ראשונה, אח"כ לא תדיה קריאה ראשונה, וכעבור זמן מה יקיימו את הקריאה השלישית כאילו הועדה עברה על החוק לאחר הקריאה הראשונה.

הישיבה נסתיימה בשעה 15.20.